

**Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti**

Kód předmětu:	5HP300
Název v jazyce výuky:	Evropská unie a její politiky
Název česky:	Evropská unie a její politiky
Název anglicky:	European Union and its Policies
Způsob ukončení a počet kreditů:	zkouška ECTS (3 kredity), zkouška (2 kredity) (Jeden ECTS kredit odpovídá 26 hodinám studijní zátěže průměrného studenta.)
Forma výuky:	Prezenční studium: 2/0 (počet hodin přednášek týdně / počet hodin cvičení týdně)
Jazyk výuky:	čeština

Zaměření předmětu: Kurz seznamuje s fungováním Evropské unie, okolnostmi jejího vzniku, fázemi vývoje a současnou etapou. Rozebírá druhy politik prováděných v EU, jejich vymezením, úlohou institucí zapojených do jejich přípravy a přijímání (Evropská komise, Rada ministrů, Evropský parlament, Evropský soudní dvůr, Evropská rada), procesy rozhodování. Zabývá se ekonomickými základy Evropské unie: vnitřní trh EU a navazující hospodářskou a měnovou unii a politiky s tím spojené. Podává výklad zásad evropské integrace zakotvených ve smlouvách počínaje Římskou a konče Lisabonskou. Kurz se také věnuje aktuálnímu dění v rámci Evropské unie a pravidelně ho navštěvují hostující odborníci z praxe.

Výstupy předmětu: Po úspěšném absolvování budou studenti schopni pochopit význam členství ČR v Evropské unii, porozumět mechanismu fungování EU, přijímání jejích politik s dopadem na ČR.

Obsah předmětu: **Charakteristika evropského integračního procesu**
Charakteristika zemí EU a eurozóny, vybrané makroekonomické ukazatele, symboly EU.

Evropská ekonomická integrace

Vymezení pojmu, motivy a přínosy ekonomické integrace, fáze ekonomické integrace, Hlavní mezníky ve vývoji evropské ekonomické integrace : Evropské společenství uhlí a oceli, 60.léta. euroskleróza, budování vnitřního trhu, přechod k měnové unii, lisabonská strategie, EU v 21. století .

Zakotvení evropské integrace ve smlouvách

Postavení Římské smlouvy, význam Maastrichtské smlouvy, Amsterodamská smlouva a smlouva z Nice, Smlouva o Ústavě pro Evropu, Lisabonská smlouva.

Institucionální uspořádání a právní rámec EU

Instituce EU a jejich funkcí: Evropská komise, Rada EU, Evropský parlament, Evropská rada, Evropský účetní dvůr, Evropský ombudsman, poradní orgány, právní systém EU, úloha Evropského soudního dvora.

Vnitřní trh EU

Odstraňování bariér volného pohybu zboží, služeb, pracovníků a kapitálu. Překážky fyzické, technické a daňové. Doprovodné politiky: ochrana životního prostředí, regionální politika, sociální politika. Přínosy vnitřního trhu ,ochrana hospodářské soutěže na vnitřním trhu. Harmonizace nepřímých daní, ochrana průmyslového a duševního vlastnictví, otevření trhu veřejných zakázek, ochrana spotřebitele .

Hospodářská a měnová politika

Proč se země integrují do společné měnové oblasti, očekávání. Tři etapy evropské měnové integrace. Zásady přechodu k měnové unii zakotvené v Maastrichtské smlouvě. Neodvolatelné zafixování měnových kurzů (1998), Podmínky k přijetí společné měny. Měnová a fiskální kritéria konvergence, přínosy a náklady měnové unie v mikro a makroekonomické sféře. Teorie optimální měnové oblasti a vznik eurozóny, zhodnocení, euro jako rezervní měna. Euro jako světová měna. Problémy nové měny. Rozšíření měnové unie. Euro a nové členské země, ERM2

Regionální a strukturální politika

Příčiny, principy a nástroje regionální politiky. Strukturální fondy. Územní statistické jednotky (NUTS). Cíle a nástroje regionální politiky v období 2000-2006 a 2007-2013.Význam pro ČR, programy, projekty.

Rozpočet EU

Specifika evropského rozpočtu. Hlavní příjmové a výdajové položky evropského rozpočtu. Směry přerozdělování. Čistí plátcí a čistí příjemci. ČR a evropský rozpočet. Návrhy na reformu evropského rozpočtu.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika a postavení EU ve světě

EU jako světová obchodní velmoc. Evropa a nové technologie. Postavení Evropy ve výzkumu a inovacích. Energetická závislost EU. Stárnutí populace. Evropská odpověď. Prognózy změn v globálním světě : 2020 a 2050.

Metody výuky a studijní zátěž (počet hodin studijní zátěže):

Druh	Prezenční studium
Účast na přednáškách	52 h
Příprava na závěrečný test	26 h
Celkem	78 h

Požadavky na ukončení	Prezenční studium
Druh	
Absolvování závěrečného testu	100 %
Celkem	100 %

Literatura:

- Baldwin R., Wyplosz, Ch., *Ekonomie evropské integrace*, Grada Publishing, 2008
- Fiala, P., Pitrová, M., *Evropská unie. Centrum pro studium demokracie a kultury*, Brno, 2009
- Týč, V., *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*, Leges, 2010
- Šlosarčík, I., *Právní rámec evropské integrace*, Europeum, 2003
- Konig, P., Lacina, L., Přenosil, J., *Učebnice evropské integrace, Barrister Principal*, 2. vydání 2007
- Kučerová, I., *Hospodářské politiky v kontextu vývoje Evropské unie*, Universita Karlova, Praha: Karolinum 2010
- Cihelková, E., Jakš, J., a kolektiv, *Evropská integrace – Evropská unie*, Oeconomica, Nakladatelství VŠE Praha, 2005
- Urban, L., *Evropský vnitřní trh a příprava České republiky na začlenění*, Linde Praha, 2002
- A.M.El-Agraa, *The European Union. Economics and Politics*, 2004, 7th edition
- Pelkmans, J., *European Integration. Methods and Economic Analysis*, Second Edition, Financial Times, Prentice Hall, 2001
- Dinan, D., *Encyclopedia of the European Union*, Macmillan Press, 2000
- Balassa, B., *Teorie ekonomické integrace*, Svoboda Praha, 1966
- European Parliament, *Fact Sheets on the European Union*